

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 35084
Nom: Toxicologia aplicada i Psicofarmacologia
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1302 - Grau en Criminologia	Facultat de Dret	4	Segon quadrimestre
1923 - Doble Grau en Dret i Criminologia	Facultat de Dret	4	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1302 - Grau en Criminologia	Criminologia aplicada	OPTATIVA
1923 - Doble Grau en Dret i Criminologia	Assignatures optatives de quart curs	OPTATIVA

COORDINACIÓ

RUIZ LEAL MARIA JOSE

ROMERO MARTINEZ ANGEL

RESUM

L'assignatura Toxicologia Aplicada és una matèria optativa que s'imparteix en 4t curs del Grau en Criminologia. Té un valor de 4,5 crèdits i forma part de l'itinerari Criminologia Aplicada.

L'objectiu fonamental és la formació toxicològica sobre els efectes dels tòxics o mesclades d'ells a fi d'adquirir coneixements que permeten a la identificació de l'agent tòxic utilitzat en una acció criminal a tot tipus de delictes tant contra la vida i integritat corporal, com contra la salut pública i el medi ambient.

L'assignatura aporta coneixements per saber col·laborar amb un expert en la realització de proves pericials de l'àmbit de la toxicologia per al que s'estudiaran les vies d'entrada, metabolisme i mecanismes d'acció dels agents tòxics així com es consideraran les matrius analítiques més adequades a cada situació, mètodes de determinació, interpretació dels resultats i redacció d'informes toxicològics.

L'assignatura aporta coneixements sobre els mecanismes neurobiològics i els aspectes fisiològics i conductuals dels psicofàrmacs, que es consideren imprescindibles per a professionals llicenciats en Criminologia. Dins dels coneixements biològics s'inclou tant el paper de les bases biològiques en els trastorns mentals, com els efectes dels psicofàrmacs sobre el cervell i el comportament, relacionant-los amb les intervencions que permeten la prevenció i el control de la malaltia mental. Així mateix, s'ofereix al Graduat en Criminologia el coneixement de les fonts d'informació a les que ha d'acudir per ampliar i

actualitzar la seva informació al llarg de la seva activitat professional.

Amb aquesta finalitat es comença per la delimitació conceptual i la història i la metodologia emprada en Psicofarmacologia. Després d'això s'analitzen les bases biològiques i el tractament psicofarmacològic dels trastorns de l'estat d'ànim i de l'ansietat, dels trastorns psicòtics i cognitius. Tot això amb una perspectiva integradora i focalitzada en les conseqüències i implicacions per a la conducta violenta i criminal.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es recomana interès pels estudis toxicològics així com de neurociències i de psicologia criminal. També és útil el coneixement i maneig de les fonts i bases de dades en Toxicologia, Criminologia, Psicologia, Psiquiatria i Sociologia. Es considera rellevant els coneixements d'anglès i estadística.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Saber aplicar tècniques i procediments per a la resolució de problemes i la presa de decisions.

Saber assessorar en la interpretació i la valoració dels informes forenses.

Saber fer estudis en barris marginals o d'acció social preferent, elaborant estratègies de prevenció i/o intervenció de la criminalitat.

Saber seleccionar les dades amb rellevància criminològica que siguin útils per emetre una resolució judicial.

Saber traslladar a un informe criminològic les dades psicològiques, socials i jurídics de rellevància criminològica.

Saber usar termes criminològics i de seguretat en llengua anglesa.

Ser capaç d'analitzar el delicte, el delinqüent i la víctima i dissenyar estratègies de prevenció i d'intervenció, des del respecte als drets humans, la igualtat entre homes i dones, la pau, la sostenibilitat, l'accessibilitat universal i el disseny per a tothom i els valors democràtics.

Ser capaç d'aplicar els coneixements psicosocials a l'estudi i la comprensió de les noves formes de criminalitat.

Ser capaç d'apreciar la complexitat i la diversitat del fenomen criminal.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Toxicología Bàsica

VToxicologia Bàsica: Conceptes i definicions. Processos dels Tòxics en l'Organisme. Efectes tòxics dels agents físics, químics i biològics.

2. Toxicología Analítica

Toxicologia Analítica: Mostres per a l'anàlisi. Fases de l'anàlisi toxicològic. Identificació d'agents tòxics. Interpretació dels resultats analítics.

3. Psicofarmacologia

Història de la Psicofarmacologia i conceptes fonamentals.
Neurobiologia dels trastorns mentals.
Trastorns de l'estat d'ànim: antidepressius i estabilitzadors.
Trastorns d'ansietat: ansiolítics i hipnòtics.
Esquizofrènia: antipsicòtics.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	45,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	3,50
Elaboració de treballs individuals o en grup	21,00
Estudi i treball autònom	16,00
Preparació de classes	7,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	10,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

Classes magistrals amb resolució de qüestions. Aprenentatge cooperatiu. Utilització de TICS. Plantejament i resolució de supòsits pràctics.

Elaboració i presentació en grup de treballs. Seminaris especialitzats. Realització de tasques i pràctiques. Visites a institucions.

Lectura comprensiva de textos i materials. Seguiment del curs i solució de problemes.
Expressió de coneixements oral / escrita.

AVALUACIÓ

La qualificació de la matèria es fixarà atenent els criteris i percentatges:

- 1) Avaluació dels exercicis i activitats realitzats: 40%.
- 2) Avaluació final: 60%.

BIBLIOGRAFIA

- Lorenzo, P., Ladero, J.M., Leza, J.C., y Lizasoain, I. (2009). Drogodependencias. Farmacología, Patología. Psicología. Legislación. Ed. Médica Panamericana.
- Morant I et al. (2011). Toxicología Clínica. Difusión Jurídica y Temas de Actualidad, Madrid.
- Moya-Albiol, L. y Romero-Martínez, Á. (2020). Neurocriminología. Pirámide
- Nogué-Xarau, S. (2019). Toxicología clínica: bases para el diagnóstico y tratamiento de las intoxicaciones en Servicios de urgencias, áreas de vigilancia intensiva y unidades de toxicología. Elsevier España, S.L.U.
- Stahl, S.M. (2018). Psicofarmacología Esencial de Stahl. Casos Clínicos. Grupo Aula Médica.
- Stahl, S.M. (2018). Psicofarmacología Esencial de Stahl. Guía del Prescriptor. Grupo Aula Médica.
- Carlson, N.R. (2018). Fisiología de la conducta, 12ª edición. Pearson Educación.
- Davis, J. (2022). Sedados. Capitán Swing.

- Fernández-Teruel, A. (2011) Psicofarmacología, terapias psicológicas y tratamientos combinados II: eficacia comparada en los trastornos mentales. Editorial UOC.
- Perry, B., y Szalavitz, M. (2020). El chico a quien criaron como perro. Capitán Swing.
- Repetto, M. (2009) Toxicología Fundamental. 4 ed. Díaz de Santos, Madrid
- Salazar, M. (2011) Manual de Psicofarmacología. Editorial Médica Panamericana.
- Páginas web: www.buscatox.com <https://pnsd.sanidad.gob.es/> https://www.aesan.gob.es/AECOSAN/web/subhomes/seguridad_alimentaria/aecosan_seguridad_alimentaria.htm https://ec.europa.eu/food/safety/rasff-food-and-feed-safety-alerts_en <https://www.aemps.gob.es/medicamentos-de-uso-humano/estupefacientes-y-psicotropos/>